

MAATILAN PELASTUSSUUNNITELMA

Suunnitteluvelvoite perustuu pelastuslakiin (379/2011) ja pelastusasetukseen (407/2011)

Omistajan ja maatilán nimi:

Maatilán osoite:

HÄTÄNUMERO
POLIISI
PELASTUSLAITOS
SAIRAANKULJETUS
SOSIAALIPÄIVYSTYS

112

SISÄLLYSLUETTELO

YLEISTÄ.....	3
1. MAATILAN YLEISTIEDOT.....	5
1.1 HENKILÖSTÖ TIEDOT	5
1.2 RAKENNUSTEN TIEDOT	6
1.3 ELÄINTIEDOT	6
1.3.1 ELÄINTEN PELASTAMINEN	7
2. MAATILALLA HUOMIOITAVAT VAARATILANTEET, NIIDEN VAIKUTUKSET JA TOIMENPITEET VAARATILANTEIDEN EHKÄISEMISEKSI	9
3. SELVITYS MAATILALLA KÄYTETTÄVISTÄ KEMIKAALEISTA.....	9
4. MAATILALLA TARVITTAVA ALKUSAMMUTUS-, PELASTUS- JA RAIVAUSKALUSTO, HENKILÖSUOJAIMET JA ENSIAPUTARVIKKEET.....	12
5. TULITYÖT MAATILALLA	12
6. POISTUMISTURVALLISUUS SEKÄ SAMMUTUS- JA PELASTUSTEHTÄVIEN JÄRJESTELYT	12
7. SAMMUTUS- JA PELASTUSTOIMINTAA HELPOTTAVAT LAITTEET	13
8. PELASTUSINFO-TAULU.....	13
9. VILJANKUIVAAMON TURVALLISUUS	14
10. TOIMINTAOHJEET VAARATILANTEISIIN	14
11. TILAPÄISSUOJAN KUNNOSTAMINEN.....	16
12. LIITTYMINEN ALUEEN PELASTUSTOIMEEN	16
13. PELASTUSSUUNNITELMAN TIEDOTTAMINEN.....	17
14. LIITTEET	17

Yleistä

Omatoiminen varautuminen (pelastuslaki 14 §)

Rakennuksen omistajan ja haltijan sekä toiminnanharjoittajan on osaltaan:

- 1) ehkäistävä tulipalojen syttymistä ja muiden vaaratilanteiden syntymistä;
- 2) varauduttava henkilöiden, omaisuuden ja ympäristön suojaamiseen vaaratilanteissa;
- 3) varauduttava tulipalojen sammuttamiseen ja muihin sellaisiin pelastustoimenpiteisiin, joihin ne omatoimisesti kykenevät;
- 4) ryhdyttävä toimenpiteisiin poistumisen turvaamiseksi tulipaloissa ja muissa vaaratilanteissa sekä toimenpiteisiin pelastustoiminnan helpottamiseksi.

Edellä 1 momentissa säädetty koskee myös muualla kuin rakennuksessa harjoitettavaa toimintaa sekä yleisötilaisuuksia.

Pelastussuunnitelma (pelastuslaki 15 §)

Rakennukseen tai muuhun kohteeseen, joka on poistumisturvallisuuden tai pelastustoiminnan kannalta tavanomaista vaativampi tai jossa henkilö- tai paloturvallisuudelle, ympäristölle tai kulttuuriomaisuudelle aiheutuvan vaaran taikka mahdollisen onnettomuuden aiheuttamien vahinkojen voidaan arvioida olevan vakavat, on laadittava pelastussuunnitelma 14 §:ssä tarkoitetuista toimenpiteistä.

Pelastussuunnitelman laatimisesta vastaa rakennuksen tai kohteen haltija. Jos rakennuksessa toimii useita toiminnanharjoittajia, rakennuksen haltijan tulee laatia pelastussuunnitelma yhteistyössä toiminnanharjoittajien kanssa. Rakennuksen haltijan tulee laatia rakennuksen pelastussuunnitelma kuitenkin aina yhteistyössä hoitolaitoksen ja palvelu- ja tukiasumisen toiminnanharjoittajan kanssa.

Pelastussuunnitelmassa on oltava selostus:

- 1) vaarojen ja riskien arvioinnin johtopäätelmistä;
- 2) rakennuksen ja toiminnassa käytettävien tilojen turvallisuusjärjestelyistä;
- 3) asukkaille ja muille henkilöille annettavista ohjeista onnettomuuksien ehkäisemiseksi sekä onnettomuus- ja vaaratilanteissa toimimiseksi;
- 4) mahdollisista muista kohteen omatoimiseen varautumiseen liittyvistä toimenpiteistä.

Suunnitelmassa on erityisesti selvitettävä tulipalon varhaiseen havaitsemiseen, alkusammutukseen, ihmisten ja eläinten pelastamiseen tarvittavat laitteet ja järjestelyt.

Pelastuslain (379/2011) 15 §:ssä tarkoitettu **pelastussuunnitelma on laadittava** ympäristönsuojeluasetuksen (169/2000) 1 §:n mukaisiin ympäristölupaa edellyttäviin eläinsuojaiin;

Pelastussuunnitelma laaditaan maataloille, jonka toiminta on ympäristöluvanalaista, ja jonka eläinsuoja on tarkoitettu vähintään:

- 30 lypsylehmälle
- 80 lihanaudalle
- 60 täysikasvuiselle emakolle
- 210 lihasialle
- 60 hevoselle tai ponille
- 160 uuhelle tai vuohelle
- 2700 munituskanalle

- 10 000 broilerille

tai turkistarhaa, joka on tarkoitettu vähintään

- 250 siitosnaarasminkille tai -hillerille
- 50 siitosnaarasketulle tai -supille
- 50 muulle siitosnaaraseläimelle

Muut kriteerit:

- lämpökeskus 120 kW
- Isot viljankuivaamot, viljan vastaanottopisteet, siemenviljelijät, kun kuivataan viljaa yli 1000 tn/vuosi.
- maa- ja metsätalousministeriön asetus tuettavaa rakentamista koskevista paloteknisistä vaatimuksista, Maa- ja metsätalousministeriö asetus Nro 25/04 MMM-RMO C5

Pelastuslaissa säädetyn sisältövaatimuksen lisäksi pelastussuunnitelmassa on tarpeen mukaan otettava huomioon myös kohteen tavanomaisesta poikkeava käyttö ja tilapäinen käyttötavan muutos.

Pelastussuunnitelmassa on selvitettävä myös, miten omatoiminen varautuminen toteutetaan poikkeusoloissa.

Pelastussuunnitelma on pidettävä ajan tasalla ja siitä on tiedotettava tarvittavalla tavalla asianomaisen rakennuksen tai muun kohteen asukkaille ja työntekijöille sekä muille, joiden on osallistuttava pelastussuunnitelman toimeenpanoon.

Pelastuslaitos antaa neuvontaa pelastussuunnitelman laadinnasta (pelastusasetus 2§).

Pelastussuunnitelma tai sen yhteenveto toimitetaan alueen pelastusviranomaiselle.

Pelastussuunnitelma tai yhteenveto pelastussuunnitelmasta toimitetaan tiedoksi pelastuslaitokselle osoitteella: Valitse kunta tai sähköpostitse: Valitse kunta

1. Maatilan yleistiedot

Maatilan omistaja:	
Maatilan osoite:	
Puhelin:	
Sähköposti:	
Päättilasta erillään olevat tuotantorakennukset	osoitetiedot
Pelastuslaitoksen arvioitu ajoaika kohteeseen on (lähtöaika 1-10 minuuttia + 1 minuutti / ajokilometri):	

1.1 Henkilöstö tiedot

Vakituisesti tilalla asuvat:

Muu henkilöstö

Tehtävä	Nimi	puh.

1.2 Rakennusten tiedot

Rakennukset tontilla	Rakennusvuosi	Käyttötarkoitus	Kerrosluvu/kerrosala	Rakennuksen paloluokka	Osastoivien rakenteiden paloluokka

1.3 Eläintiedot

Eläimet ja niille tarkoitetut tuotantorakennukset

Rakennus/tyyppi *	Pinta-ala	Eläinlaji	Eläinten määrä (kpl)

*navettatyypeistä esim. parsinavetta/pihatto

Tuotantorakennuksessa tai sen yhteydessä säilytettävät polttoainekäyttöiset koneet ja laitteet

Laite /kone	Tuotantorakennus (säilytyspaikka)

1.3.1 Eläinten pelastaminen

Miten eläinten siirto ulos toteutetaan mahdollisimman nopeasti?
 Selvitys siirrosta (luettele poistumisovet / -reitit)

Onko poistumisreitit merkitty? Kyllä Ei

Eläinten siirrossa käytettävät apuvälineet ja missä niitä säilytetään?
 (ajolevyt, riimut, jne.)

Apuväline	Säilytyspaikka

Nautaeläinten olosuhteet:

Lehmät: kytkettynä vapaana molempia
 Nuorkarja: kytkettynä vapaana molempia
 Lihasonnit: kytkettynä vapaana molempia

Kytettyjen nautojen nopeaan vapauttamiseen käytettävä menetelmä, mahdollisesti tarvittavat työkalut ja niiden säilytyspaikka?

Menetelmä	Työkalut/välineet	Välineiden säilytyspaikka

Laidunnetaanko tai ulkoilutetaanko eläimiä säännöllisesti

Kyllä Ei

Miten eläimiä käsitellään ulossiirron jälkeen?
(kokoamispaikat, -aitaukset /tilapäisaitaukset)

Eläinten uudelleensijoitus?

Eläinten käsittelyyn tottuneita, apuun saatavia henkilöitä:

Nimi	Puh.

Eläinlääkäri, yhteystiedot:

Nimi	Puh.

Eläinkuljetus, huomioidaan myös raatojen hävitys:

Yritys/nimi	Puh.
Lauhaluoma Oy/raatoeläinkuljetus	010 834 6460

2. Maatilalla huomioitavat vaaratilanteet, niiden vaikutukset ja toimenpiteet vaaratilanteiden ehkäisemiseksi

Erilaisten onnettomuuksien todennäköisyys eri kohteissa vaihtelee tapauskohtaisesti ja vaikuttaa pelastussuunnitelman sisältöön ja kohteen tarvitsemien erilaisten toimintaohjeiden määrään ja sisältöön.

Vaaratilanteet kartoitetaan tarvittaessa rakennuskohtaisesti.
Toimintaohjeet laaditaan rakennuskohtaisesti.

Huomioidaan myös

- tuhopoltton mahdollisuudet, esitetään toimenpiteet tuhopolttojen ennaltaehkäisemiseksi
- hakkeen ja pelletin käyttö

Jos rakennuksessa on automaattinen paloilmoitin, on se huomioitava hätäilmoitusohjeissa.

[Maatilan turvallisuustarkastuslista liite 3](#)

[Maatilan vaaratilanteiden kartoitus ja niiden ennaltaehkäiseminen liite 4](#)

3. Selvitys maatilalla käytettävistä kemikaaleista

Räjähdyssuojasiasiakirja (palavat nesteet, kaasut, pöly) **liite 5**

Vaarallisten kemikaalien teollisesta käsittelystä ja varastoinnista tulee tehdä ilmoitus pelastusviranomaiselle. Ilmoituksen teko koskee myös maatilaa (59/1999, 13 §). Ilmoituksen perusteella pelastusviranomaisen tekee tarkastuksen, jonka perusteella tehdyssä päätöksessä voidaan asettaa ehtoja kemikaalien varastoinnille ja käsittelylle.

Vähäisemmätkin kemikaalimäärät tulee varastoida asianmukaisesti (Vaarallisten kemikaalien teollista varastointia koskeva kemikaaliturvallisuuslaki 390/2005).

Ongelmajätteiden varastoinnista ja merkitsemisestä säädetään yleisesti valtioneuvoston päätöksessä (659/1996).

Ulkopuolisten pääsy kemikaalien varastopaikoille on estettävä ilkvallan ja siitä aiheutuvan ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi. Kemikaalit tulee varastoida lukittuna sisätiloissa tiiviillä alustalla, jolloin onnettomuuden sattuessa kemikaalit eivät pääse maaperään tai muuhun ympäristöön. Jos kemikaaleista on pitänyt tehdä ilmoitus pelastusviranomaiselle, on päätöksessä esitetty kemikaalien varastointia koskevat tarkemmat vaatimukset.

Pelastussuunnitelmassa on huomioitava kohteessa, sen ympärillä ja liikenneväylillä tapahtuvat kemikaalien varastointi, käsittely, kuljetus ja niihin mahdollisesti liittyvät onnettomuusriskit.

Happopohjaiset säilöntäaineet	Määrä	Säilytyspaikka
Kasvinsuojeluaineet		
Lannoitteet		
Muut		

Polttoaine	Määrä	Säilytyspaikka

Polttoainesäiliöt voivat olla joko kiinteitä tai siirrettäviä. Säiliöiden tulee olla tarkoitukseen hyväksytyjä, ja täyttää kiinteiltä säiliöiltä ja kuljetussäiliöiltä edellytetyt vaatimukset.

Tärkeillä pohjavesialueilla maanalaiset öljysäiliöt tulee tarkastaa ensimmäisen kerran kymmenen vuoden kuluessa asennuksesta. Seuraava tarkastus määräytyy säiliön kuntoluokituksen ja materiaalin perusteella (Kauppa- ja teollisuusministeriön päätös maanalaisen öljysäiliöiden määräaikaistarkastuksista 344/1983). Päätöksen mukaan myös yli 10 m³ kokoiset polttonestesäiliöt tulee tarkastaa säännöllisesti. Tarkastuksen tekee turvatekniikan keskuksen (TUKES) hyväksymä tarkastuslaitos tai sen luetteloima tarkastusliike.

Mikäli maatilalla on yli 10 m³:n kokoinen polttonestesäiliö tai säiliöiden yhteistilavuus ylittää sen, on polttonestesäiliöihin sovellettava kauppa- ja teollisuusministeriön päätöstä vaarallisten kemikaalien käsittelystä ja varastoinnista jakeluasemilla (415/1998). Maatilan katsotaan tällöin harjoittavan myös kemikaalien vähäistä teollista käsittelyä ja varastointia ja on kemikaaliturvallisuuslain 390/2005 mukaan ilmoitusvelvollinen.

Öljylämmityslaitteistoon kuuluvan polttoaineiden varastoinnin on oltava asetuksen öljylämmitys-laitteistosta 1211/1995 mukaista.

Polttonesteiden varastointia on säädelty ympäristönsuojelumääräyksissä. Ulkona sijaitseva polttonestesäiliö tulisi varustaa kaksoisvaipparakenteella tai tiiviillä suoja-altaalla sekä katoksella. Säiliö suositellaan katettavaksi tai sijoitettavaksi sisätiloihin, jos säiliötä ei käytetä tankkaukseen ja ilmaputket saadaan vedettyä ulos.

Jos palavia nesteitä sisältäviä säiliöitä sijoitetaan sisätiloihin, lisää se vaatimuksia rakennuksen palo-osastointiin, ilmastointiin ja sähkölaitteisiin. Katos tulee rakentaa palamattomasta materiaalista ja sen tulee olla tuulettuva.

Polttonesteiden säilytys tulisi keskittää yhteen paikkaan.

Polttonestesäiliö tulee varustaa ylitäytön estävällä järjestelmällä ja lapon estävällä laitteella, mahdollisesti myös lukituksella.

Öljysäiliön läheisyyteen tulee varata imeytysmateriaalia mahdollisten onnettomuuksien varalta. Jos polttonestesäiliö sijoitetaan pohjavesialueelle, tulee se varustaa lisäksi

kaksoisvaipparakenteella tai koko säiliötilavuuden täyttävällä tiiviillä suoja-altaalla sekä katoksella.

Pohjavesialueille ei tule sijoittaa uusia maanalaisia polttonestesäiliöitä.

Koneiden ja laitteiden säilytyspaikkojen tulee olla tiiviitä.

4. Maatilalla tarvittava alkusammutus-, pelastus- ja raivauskalusto, henkilösuojaimet ja ensiaputarvikkeet

Sen mukaan, kuin liitteissä **kolme** ja **neljä** esitettyjen ennakoitujen vaaratilanteiden perusteella on tarpeen.

Sijainti on merkittävä myös pelastussuunnitelman liitteenä oleviin pohja- ja asemapiirroksiin.

5. Tulityöt maatilalla

Tulityöohjeet **liite 6**

Tulitöiden tekeminen, valvonta ja suunniteltu

Tulityöpaikka:

Miten tulitöiden suojaustoimet suoritetaan, jos niitä joudutaan tekemään palovaarallisilla alueilla? (rehuvarastot, viljakuivaamo ynnä muut tilat).

Miten mahdolliset roskanpoltot/kulotukset ovat hoidettu?

6. Poistumisturvallisuus sekä sammutus- ja pelastustehtävien järjestelyt

Pelastussuunnitelman liitteeksi laaditaan pohja- ja asemapiirros, joissa esitetään kiinteistön poistumisreitit, pelastustiet, alkusammutuskaluston sijainti, kokoontumispaikka ja muut tiedot.

7. Sammutus- ja pelastustoimintaa helpottavat laitteet

Kirjataan taulukkoon missä kyseinen ohje tai laitteen käyttölaite sijaitsee.
Merkitse liitteenä oleviin pohjapiirroksiin erilaisten järjestelmien käyttölaitteiden paikat.

Järjestelmä tai laite	Järjestelmän /laitteen sijoituspaikka	Ohjeen sijoituspaikka
Palovaroitin / palovaroitinjärjestelmä		
Poistumisreittivalaistus		
Automaattinen paloilmoitin		
Automaattinen sammutuslaitteisto		
Savunpoistojärjestelmät		
Ilmastoinnin hätäpysäytys		
Alkusammutuskalusto		
Sähköpääkytkin		
Veden pääsulku		
Varavoimalaitteet		
Ensiapuvälineet		

8. Pelastusinfo-taulu

Tee pohja- ja asemapiirros liitteeksi tuotantorakennuksista ns. INFO / OPASTE- taulu, johon on merkitty

- alkusammutuskaluston sijoitus
- vesipisteet
- poistumistiet
- eläinten hätäsiirtopaikat
- sähkökeskukset
- palavat – ja myrkylliset aineet
- palokunnan hyökkäystiet

Laminoi tai suojaa taulu pleksillä ja sijoita se rakennuksen pääsisäänkäynnin yhteyteen joko sisälle tai ulos niin, että se on irrotettavissa.

Onko info- taulu tehty

kyllä

ei

9. Viljankuivaamon turvallisuus

[Viljankuivaamon tarkastuslista liite 7](#)

Miten varmistat viljakuivaamon häiriöttömän ja turvallisen toiminnan?

Valvonta käytön aikana:

Koneiden ja laitteiden talvikunnostus:

Huolto ennen kuivauskautta:

Missä sijaitsevat alkusammutuskalusto, päävirtakytkin, öljynsulut?

Poistumisreitit (onko merkattu) ja tikkaiden kunto?

Vaunukuivurin sijoituspaikka?

10. Toimintaohjeet vaaratilanteisiin

HÄTÄNUMERO 112

- poliisi
- pelastuslaitos
- sairaankuljetus
- sosiaalipäivystys

Myrkytystietokeskus: Avoinna 24 t/vrk puh. (09) 471 977 (suora) tai (09) 4711 (vaihde)

Päivystävä sairaala:

Imatra: Honkaharjun sairaala ma-pe klo16.00 - 22.00 ja la-su klo 8.00 - 22.00
puh. 020 617 7000, yöpäivystys Etelä-Karjalan keskussairaala puh. (015)352 5743,
Lappeenranta: Etelä-Karjalan keskussairaala päivystys puh. (05) 352 5743,
Mikkeli: Mikkelin keskussairaala ensineuvo puh. (015) 211 411,
Parikkala: Parikkalan sairaala puh. (05) 352 1600

Lähin terveystieteiden keskus tai -asema:

Valitse kunta

Terveystarkastaja:
Rakennustarkastaja:
Palotarkastaja: Valitse kunta
Sähkölaitoksen vikailmoitukset: Valitse kunta
Vesilaitoksen vikailmoitukset: Valitse kunta

Toimintaohjeet ennakoituja onnettomuus-, vaara- ja vahinkotilanteita varten ja niiden sijoituspaikat

Ohje	Sijoituspaikka
Hätäilmoituksen teko	
Toiminta tapaturma ja sairaskohtaustilanteessa	
Yleisohje tulipalotilanteessa	

11. Tilapäissuojan kunnostaminen

Tilapäissuojan sijainti kiinteistössä:	
Suojapaikkoja:	Pinta-ala: m ²
Tilapäissuojan kunnostamissuunnitelma: (mm. sijainti, tiivistäminen, ilmanvaihdon järjestäminen, varustaminen ja kalustaminen)	
Eläinsuojan kunnostusohjeet sekä rehun suojaus: (mm. tiivistäminen jne.)	

12. Liittyminen alueen pelastustoimeen

Etelä-Karjalan pelastuslaitos

Valitse kunta

Etelä-Karjalan pelastuslaitoksen yhteystiedot www.ekpelastuslaitos.fi kohdasta toimipaikat

Väestönsuojelutilanteessa (poikkeusolot, ValmL 2011) Etelä-Karjalan pelastuslaitoksen alue jaetaan kolmeen palvelualueeseen (ent. suojelupiirit): Länsi-Saimaan-, Lappeenrannan ja Imatran palvelualueeseen. Palvelualueet jakaantuvat edelleen pienempiin alueisiin, suojelulohkoihin.

Aluejakojärjestelyllä ja organisoinnilla luodaan edellytykset omatoimisille pelastus-, sammutus- ja ensiaputoimenpiteille, rajoitetaan ja lievennetään yksityisten ja eri yhteisöjen omaisuuteen kohdistuvaa tuhoa, huolehditaan evakuoinnin edellyttämistä toimenpiteistä, luodaan aukoton valvontajärjestelmä pelastustoimen alueelle ja varmistetaan hälytyksen perille meno työpaikoilla ja asunnoissa sekä huolehditaan tiedottamisella siitä, että väestö noudattaa väestönsuojelusta annettuja määräyksiä.

Alueen lohkojako sekä tiedot lohkojen johtopaikoista ilmoitetaan tilanteen vaatiessa.

Poikkeusoloissa, laajoissa evakuoinneissa Etelä-Karjalan alueelle perustetaan evakuointisuunnitelman mukaiset kokoontumis- ja järjestelykeskukset. Kokoontumis- ja järjestelykeskusten kautta siirtyvät omatoimisesti omilla autoillaan siirtyvät sekä kuljetusta tarvitseva väestö turvalliselle alueelle

Tiedot kokoontumis- ja järjestelykeskuksista annetaan tilanteen vaatiessa.

13. Pelastussuunnitelman tiedottaminen

<p>Pääkohdat tiedotetaan maatilán asukkaille ja työntekijöille. Tiedottaminen on hoidettu/hoidetaan, miten? .</p> <p>Pelastussuunnitelma päivitetään vuosittain. Pelastusviranomainen tarkastaa pelastussuunnitelman palotarkastuksen yhteydessä. Suunnitelma on tarkastettu viimeksi:</p>
<p>Yksi kappale tätä suunnitelmaa säilytetään maatilalla. Toinen kappale ilman liitteitä lähetetään alueen pelastusviranomaiselle sähköpostitse: Valitse kunta</p> <p>tai osoitteeseen: Valitse kunta</p>
<p>Lisätietoja pelastussuunnitelmasta Etelä-Karjalan pelastuslaitokselta: Valitse kunta</p>

ALLEKIRJOITUS

<p>Päiväys:</p> <p>/ /20</p>	<p>Allekirjoitus (omistaja):</p>
------------------------------	----------------------------------

14. Liitteet

- Liite 1 Ohje hätäilmoituksen tekemisestä, toiminta tulipalotilanteessa, toiminta kaasumyrkky- ja säteilyvaaratilanteessa. Ohjeet on oltava näkyvillä.
- Liite 2 Asemapiirros (pihapiiri), jossa on esitetty uloskäynnit
- Liite 3 Maatilan turvallisuustarkastuslista
- Liite 4 Maatilan vaaratilanteiden kartoitus ja niiden ennaltaehkäisy
- Liite 5 Räjähdyssuojausasiakirja (palavat nesteet, kaasut, pöly)
- Liite 6 Tulityöohjeet
- Liite 7 Viljakuivaamon tarkastuslista